

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

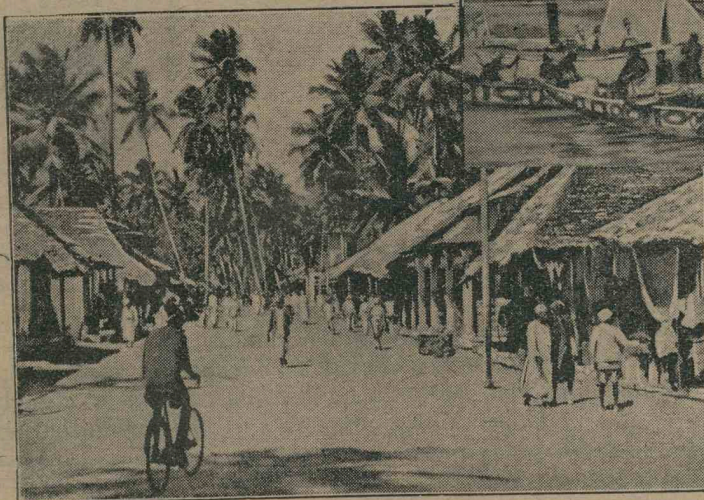
Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
 Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
 Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
 dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Hol helyezkednek el a hontalan zsidók?

A zsidók régi történetét jól ismerjük a Bibliából. Krisztus születése előtt 2 ezer esztendővel már említés történik róluk. Egezer évvel Krisztus előtt pedig Judeában hazát alapítanak

Tanga kereskedő negyede.

A Kamerun-hegy és vidéke.

s mint önálló nemzet kezdenek szerepelni a történelem színpadán. A Biblia elbeszéléseiből tudjuk, mennyi megpróbáltatáson mentek át az egyiptomi fogságban, hogyan kerülnek vissza Kánaán földjére s élnek sok belső villongás közt a bírák és próféták vezetése alatt, míg végre rájuk virrad a nemzeti dicsőség s Dávid és Salamon királyok alatt mind külső hatalomban, mind műveltségben a Földközi-tenger vezető népévé lesznek.

De az örökös pártoskodás újra meg újra a szomszédos népek, asszírjaiak, babiloniak rablásába ejti őket. Titus császár Krisztus előtt 70-ben leveri a zsidó fölkelőket, Jeruzsálemet lerombolja s az ország önállóságának örökre végét veti.

Ettől kezdve a zsidóság árnyék-életet él a maga földjén s a vallásban és műveltségben igyekszik fönntartani nemzeti létét. De a kereszténység terjedésével vallási okokból is fokozódik a zsidók szorongatása. Az üldözések következtében megindul szétszóródásuk Ázsiából Európa felé. A római birodalom romjain alakult országokban igyekeznek új életlehetőségeket teremteni maguknak. Különösen jó sorsot vívnak ki Spanyolországban, ahol a hódító arabok szárnyai alatt háromszáz esztendőig nemcsak békében éltek, de iparban, kereskedelemben, tudományban, irodalomban magasra emelkedtek. De mikor a keresztény spanyolok kiverték az arabokat, a zsidókat is üldözni kezdték. Az üldözések 1492-ben érték el tetőpontjukat. A spanyolok egyebek közt arra kényszerítették a zsidókat, hogy keresztény vallásra térjenek. A zsidók nagy része inkább a vándorbotot választotta. Európa országai megteltek zsidó menekültekkel. A középkor folyamán majd minden országban megismétlődik a spanyolországi történet, a zsidók nagy jólétre jutása után az üldözések korszakai következnek. Franciaország,

Anglia, Németország, Hollandia, Olaszország a történelem folyamán több ízben végigcsinálják a spanyol példát.

Az újabb kor nyugodtabb életmódot teremtett a zsidók számára. A múlt században majd minden országban nagy befolyásra tettek szert. Oroszország rendezett ugyan ellenük egy-egy véres üldözést, de ennek csak az volt a következménye, hogy a zsidók mind nagyobb számmal árasztották el a nyugati országokat.

A háboru után a zsidók fényes korszakára megint a gyanu és elégedetlenség kora következett. Először Németországban robbant ki a gyűlölség ellenük azért a kétes magatartásért, amit a nemzeti bukás idején tanúsítottak. Megkezdődtek az üldözések s a német példa más országokra is átragadt. Ma majdnem minden európai országnak megvan a maga zsidó kérdése, egyik azzal foglalkozik, hogyan menekülhetne meg a maga zsidó tömegeitől, a másik az irányban tájékozódik, mimódon lehetne a zsidók számára új elhelyezkedést, nemzeti otthont teremteni. Erre annál inkább szükség volna, mert Palesztina — az ősi zsidó föld — kis terjedelme és az arabok ellenségeskedése miatt távolról sem felel meg a zsidó nemzeti otthon céljának.

Jelenleg Anglia államférfiai foglalkoznak legbehatóbban a hontalanná vált zsidóság ügyével. Ez érthető is, mert a letelepedésre alkalmas föld legnagyobb része az angolok birtokában van, a kérdést tehát valamelyik gyarmaton lehetne legjobban megoldani. Az angolok legutóbb azt a tervet vetették föl, hogy a zsidókat Afrikában, e földrész közepén fekvő területeken kelene letelepíteni. Nagyon termékeny, jó földek vannak Közép-Afrikában, a tenger közelsége, valamint nagy belső tavak és folyók kedvező feltételeket nyújtanak az ipar és kereskedelem számára. Az ottlakó néger nép is békésebb természetű, mint az arabok, tehát aligha gátolná a zsidók gazdasági munkáját.

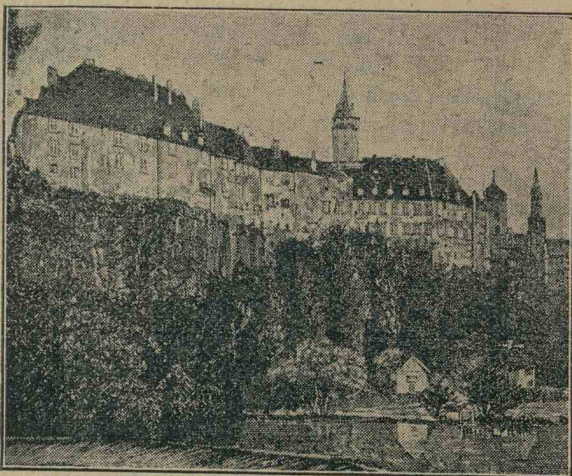
Ennek a megoldásnak azonban kényes vonatkozásai is vannak. Azok a területek ugyanis, amelyeket az angolok a zsidók letelepülésére szántak a világháboru követő békekötés előtt a németeké voltak. Így tehát az angolok a Németországból elűzött zsidókat voltaképpen a volt német terü-

Kamerumi szerecsen nők.

leten akarják letelepíteni. Ebben volna is némi jóvátétel, de mi fog történni akkor, ha a németeknek mégis sikerül afrikai gyarmataikat visszaszerezni? Akkor a zsidók megint kezükbe vehetik a vándorbotot!

A zsidók ügyének megoldása tehát még sok gondot fog okozni a világpolitika vezetőinek. Az volna helyes megoldás, ha minden országból egy helyre költözhetnének s új hazát alapíthatnának.

A Hohenzollern család ősi fészke.

A Hohenzollern uralkodó családnak, amelyből Károly király Őfelsége is származik, ősi fészke a Duna mellett fekvő Sigmaringenben van. Az Uralkodó külföldi útja alkalmával rokoni látogatást tett a sigmaringeni várkastélyban. Egyik nevezetessége ennek, hogy Ferdinánd, román király és Mária királyné esküvője 1893-ban a sigmaringeni várkastélyban folyt le.

Nyugtalanságok.

Az egész világon újabb nyugtalanságok jelei mutatkoznak. Franciaországban már napok óta véres sztrájkok dülnek, a felizgatott munkások megszállják az üzemeket, szembeállnak a karhatalmi csapatokkal és a gyárak körül nap nap után véres események játszódnak le. A munkásság vezetősége november 30-ra általános sztrájkot hirdetett, ami annyit jelent, hogy nemcsak a hivatalokban áll meg a munka, nemcsak a gyárakban teszik le a kalapácsot és a vésőt, hanem megállnak a vonatok, az autobuszok és egy egész napra Franciaországnak a lélegzete is eláll. A Magyar Nép olvasóit az is érdekli, hogy mi idézte elő Franciaországban az általános sztrájkot és azt a nagy nyugtalan­ságot, ami egész Franciaországot már napok óta ideges lázban tartja.

Az ugynevezett néparevonal vezetői azt hirdetik, hogy az általános sztrájk oka a szükségrendeletek kibocsátása. Ugyanis Daladier francia miniszterelnök az utóbbi hetekben olyan rendeleteket bocsátott ki, amelyekben a régi negyvenórás munkahét helyett negyvenöt órára emelte fel a munkaidőt. A miniszterelnök kibocsátott rendeletét azzal indokolta, hogy az egész világon általános fegyverkezés és fokozott munka folyik, tehát a francia munkásnak és hivatalnoknak is fokozott tempóban kell dolgoznia. A munkásság vezetői ezzel szemben azt hangoztatják, hogy Franciaországban még ma is nagyon sok a munkanélküli, tehát szükség van a negyvenórás munkahét fenntartására, hogy a fokozott munka-teljesítmény folytán a munkanélküliek is kenyérhez jussanak.

Daladier francia miniszterelnök vasárnap nagy rádióbeszédet intézett a francia néphez, amelyben a munkásság vezetőinek a magatartása ellen éles kirohanást intézett. Kijelentette, hogy a munkásság vezetői nem annyira

a negyvenöt órás munkahéttől félnek, mint inkább attól, hogy a müncheni határozatok szellemében megnyilvánuló európai béketörekvések megerősödést nyernek. Daladier nyíltan kijelentette, hogy nem szociális kérdésekkel áll szemben, hanem a francia vörös diktatúrával, amely a kormány béketörekvéseit akarja elgáncsolni s egész Franciaországban az általános sztrájk megtartásával a vörös diktatura céljait akarja szolgálni. Daladier szerint a francia munkásság vezetői is épen úgy tudják, mint a francia kormány, hogy az egész országnak szüksége van a fokozott munkára és az általános fegyverkezésre. Ő és a kormánya az európai béke ügyét szolgálja és a legerélyesebb eszközök útján is biztosítani akarja a francia munka szabadságát s meg akarja az országot őrizni a vörös forradalom veszélyétől. Kétségtelen azonban, hogy a francia politika válaszuton áll. Vagy Daladier miniszterelnök győz és akkor az egész francia politika jobbfelé tolódik, vagy az általános sztrájk segítségével a munkásság vezetői megbuktatják a kormányt és akkor ismét a néparevonal veszi át az uralmat, esetleg Franciaországban felborul a rend és olyan események zajlanak le, mint amilyenek hosszú idők óta belháborút idéznek elő Spanyolországban.

A másik esemény, hogy a lengyel külügy-miniszter Litvinov külügyi népbiztossal sorozatos megállapodásokat kötött. Megújította az 1932-ben kötött megneemtámadási szerződést, kereskedelmi kapcsolatot épített ki Szovjetország és Lengyelország között, sőt elhatározták azt is, hogy a Szovjet nem-sokára nagykövetet küld Varsóba. Ugyanakkor a lengyel lapok az első oldalon Litvinovnak, a szovjet külügyi népbiztosának arc-képét hozzák.

Az utóbbi napokban nagy nyugtalanság volt észlelhető Magyarországon is. A nemzeti egység pártjából 68 képviselő, köztük több volt miniszter és államtitkár, kiléptek és valóságos palotaforradalmat szítottak Imrédy magyar miniszterelnök ellen. Imrédy ugyanis feladatául tűzte ki, hogy Magyarországon is megvalósítja a földreformot és a szigorított zsidótörvényt. Ez ugyilátszik a nemzeti egység pártjában, sőt még az ellenzéki pártokban is, nem találkozott nagy tetszéssel és el akarták gáncsolni Imrédy reformtörekvéseit. Imrédy több ízben benyuj-

totta lemondását, Horthy magyar kormányzó két napig meghallgatta az összes pártok vezetőit, a képviselőház és a főrendiház elnökeit és a kihallgatások után ismét Imrédy Bélát bizta meg a kormány megalakításával. Horthy magyar kormányzó bölcsessége tehát kedvezően oldotta meg a kormányválságot, midőn az Imrédy által hirdetett reformok megvalósításának az ügye mellé állt. Így tehát Magyarországon a belpolitika válság a utóbbi napokban észlelhető nyugtalanság megszűnt, az ország belső átalakulása békés uton megtörténhetik.

Külföld.

Angol államférfiak látogatása. Chamberlain és Halifax párisi látogatása a teljes siker jegyében folyt le. A kiadott hivatalos jelentés szerint megbeszéltek az összes Franciaországot és Angliát érdeklő fontos kérdéseket. Ezek közül a legjelentősebb volt a védelem ügye és a külpolitikai helyzet néhány, sok bonyodalommal fenyegető kérdése. Chamberlain angol külügyminiszter kijelentette, hogy a megbeszélések eredményével a legteljesebb mértékben meg van elégedve és különösen az tölti el nagy örömmel, hogy a müncheni egyezmény szellemében a legrövidebb időn belül megvalósul a német-francia megállapodás.

A zsidó-kérdés tárgyalása Londonban. Amint a román távirati iroda jelenti, Károly király Ófelsége londoni látogatása alkalmával a király kíséretében levő államférfiak a zsidó kérdésről is tárgyaltak. A zsidó kérdés régi és időszerű vonatkozásairól első cikkünkben adunk összefoglaló ismertetést.

Százezrek kísérték utolsó útjára Kemál Attatürköt. Kemál Attatürk temetése Ankarában nemzeti gyásznap keretében folyt le. Attatürk holttestét ágyutalpra helyezték és úgy szállították a nemzetgyűlési palota óriási oszlopcsarnokába. A ravatal négy sarkán hatalmas fáklák égtek; a háttért vörös selyem kárpit borította. A kárpiton a török félhold és csillag ragyogott. Százezrek vonultak el Attatürk koporsója előtt. Megható egyházi szertartás után sirboltba helyezték a nemzet nagy fiát. Rövid idő múlva gyönyörű emlékművet emelnek a sirbolt fölé.

Németország újabb területeket kapott Csehszlovákiától. Németország és Csehország között az új határokra vonatkozólag újabb megegyezés jött létre. Az új határegyezmény következtében Csehország északi részén 60 ezer lakos kerül Németországhoz. Az új terület elnyerésén kívül Németország óriási előnyt biztosított magának azáltal, hogy azt a Csehországon átvezető utvonalat, amely Berlint legrövidebb úton köti össze Béccsel, szerződésileg szabad utvonallak biztosí-

totta. A németek ezzel elérték, hogy Németország középső és keleti részéből a legrövidebb utvonalon át vám- és illetékmentesen juttathatják az árut Ausztriába és onnan tovább Kelet-Európa felé.

Mi van Blücher marsallal? Hir szerint Blüchert, a keleti szovjetsereg parancsnokát és feleségét is kivégezték. Most aztán Amerikából feltűnő hír érkezett. Blücher marsall állítólag Csang-Kai-Sek főhadiszállásán van és ő irányítja a kínai csapatok hadműveleteit. A kivégzéséről szóló hírt a szovjet vezetősége terjeszti, hogy ezzel leplezze Blücher marsall különleges megbízatását.

Lesz a cseh telepesek birtokával? A Csehországtól Magyarországhoz került területeken 14 ezer cseh telepes birtoka szabadul fel a magyar kisbirtokosok számára. Ezeket a telepeseket a cseh kormány akkor telepítette a magyarlakta vidékekre, amikor a trianoni békekötés után ezek a vidékek Csehországhoz jutottak. Most, hogy Magyarország visszakapta ezeket a területeket, magyar kisbirtokosoknak fogják a cseh telepesek birtokait kiosztani.

Belpolitikai válság Magyarországon. A magyar belpolitikai életben izgalmas fordulat következett be. Hatvannyolc képviselő kilépett a nemzeti egység pártjából. A kilépettek között van Korniss, képviselőházi elnök és több volt miniszter. A nemzeti egység pártjának színterét két képviselője volt. Miután hatvannyolc kilépett, kilencvennégy képviselője maradt. Az egységes pártban történt szakadás következményei mindjárt a parlament ülészakánának megnyitása után jelentkeztek. A képviselőház ülésén az Imrédy-kormányt leszavazták. A váratlan fordulat következtében Horthy kormányzó több ízben kihallgatáson fogadta Imrédy Bélát és több vezető politikussal folytatott megbeszéléseket. Horthy kormányzó Imrédy Béla miniszterelnök lemondását nem fogadta el, hanem december elsejéig elnapolta a parlament üléseit. Valószínű, hogy ezalatt az idő alatt helyreáll a béke a nemzeti egység pártjában és zavartalanul fog tovább kormányozni Imrédy Béla. Arra mutat az is, hogy a kilépett képviselők bizonyos feltételek mellett lehetőnek tartják a további együttműködést Imrédyvel, abban az esetben, hogyha kormányát átalakítja.

Sztrájkolnak a francia gyári munkások. A francia ipari üzemekben többszáz ezer munkás sztrájkol. A francia kormány utasítására a hatóságok erőszakkal távolítják el az üzemekből a megszálló munkásokat.

Felrobbantottak egy hidat az arabok Palesztinában. Irvid közlelésben arab felkelők dinamittal felrobbantottak egy hidat. Egy tehervonat több kocsija a vízbe zuhant. A merényletnek nincsenek emberáldozatai.

Németország bőségesen ellátta magát élelmiszerekkel! A Német Birodalom gazdasági és élelmezési minisztere, Darre, kijelentette, hogy a német kormány számára nem jelent gondot Németországnak élelmiszerekkel való ellátása. Németország lakosságának élelmezése három évre biztosítva van — még rossz termés esetén is.

Lemondott a lengyel kormány. Szlatkovszky, lengyel miniszterelnök a köztársasági elnök elé terjesztette a lengyel kormány lemondását. Az elnök a lemondást nem fogadta el és felkérte a kormányt, hogy vezesse tovább az ország ügyeit.

Ribbentrop megint Rómába utazott. Ribbentrop, német külügyminiszter ismét Rómába utazott. A német külügyminiszter Ciano gróf varsói útja előtt meg akarta tárgyalni a függőben lévő kelet-európai kérdéseket. Hir szerint Ciano rövidesen Varsóba utazik.

Pál, jugoszláv kormányzó herceg londoni útja. Pál, jugoszláv kormányzó herceg angliai látogatásával kapcsolatban az angol ujságok megemlítik, hogy főképpen gazdasági és kereskedelmi jellegű ügyek képezték a tárgyalások anyagát. Emellett azonban több fontos külpolitikai kérdés is szóba került. Az angol ujságok megemlítik, hogy Jugoszlávia békés törekvései nagyon rokonszenvesek. Kiemelik az angol ujságok, hogy Jugoszlávia legközelebből Magyarországgal való viszonyát akarja rendezni.

Hivatalos látogatást tett a belga király Hollandiában. Lipót, belga király uralkodása alatt első ízben tett látogatást Hollandiában. Az állomáson

maga Vilma királynő és a belga uralkodót. A holland királynő diszlakomát adott Lipót király és kíséretének tiszteletére. Vilma királynő pohárköszöntőjében hangoztatta, hogy Belgium és Hollandia politikájának alapja a polgári szabadságjogok biztosítása. Lipót király válaszában hangsúlyozta, hogy a kis államok összefogására most nagyobb szükség van, mint valaha.

Szabadlára helyezik Schusniggot. Schusnigg, volt osztrák kancellárt rövidesen szabadlára helyezik. Hir szerint a volt kancellár nagy beteg és Mussolini is közbenjárt Hitler-nél szabadonbocsátása érdekében.

Chamberlain érdekes nyilatkozata. Az angol alsóház egyik ülésén kérdést intéztek a kormányhoz, hogy Anglia bizonyos körülmények között köteles-e katonailag megsegíteni Franciaországot, olyan módon, hogy oda haderőt küld? Feltételezték továbbá, hogy a párisi megbeszéléseken szóba került-e az a kérdés? Chamberlain miniszterelnök az összes kérdésekre nemmel felelt.

A balkán szövetség vezérkari főnökei Athénben tanácskoznak. A balkán szövetség vezérkari főnökei Athénben tanácskoznak. A tanácskozásokon Papagosz tábornok, a görög vezérkar főnöke elnökölt.

**a sikert akar elérni,
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!**

Ófelsége útjának mérlege.

II. Károly király Ófelségének Romániába való visszatérése után összefoglalólag megállapítható, hogy Ófelsége útja, amelyen résztvett Mihály nagyvajda is, a siker jegyében folyt le. Az Uralkodó és a kíséretében levő államférfiak négy államban folytattak le fontos tanácskozásokat.

A tanácskozások és megbeszélések áldásos következményei rövidesen jelentkezni fognak. Románia tekintélye a külföld előtt sokat gyarapodott. Ez megnyilatkozott abban, hogy Ófelségét mindenhol nagy lelkeseddel és pazar pompával fogadták. Az összes államokban úgy viselkedtek Rmániával

szemben, mintha nagyhatalom volna. Beszédes megnyilatkozása ennek, hogy Franciaország București-i követségét nagykövetséggé emelte. Ez a megnyilatkozás nagy bizonyító erővel bír!

Megállapítható továbbá, hogy az Uralkodó útja nagymértékben hozzájárult az európai béke megszilárdulásához. Az a békeszme, amit II. Károly király Ófelsége képvisel, a lefolytatott tárgyalásokon kiválóan érvényesült. Az összes belföldi és külföldi újságok hangsúlyozzák, hogy Románia uralkodója hivatása magaslatán áll és méltó népének szeretetére és hálájára.

Hírek.

Minisztertanácsot tartott a kormány. A kormány tagjai Miron Cristea pátriárka elnöklése alatt minisztertanácsot tartottak. A minisztertanácsban Calinescu belügyminiszter bemutatta a közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslat végleges szövegét. Az új törvény alapján fogják a közigazgatásban az újításokat bevezetni. A minisztertanács elhatározta, hogy a nemzetnevelésügyi minisztérium keretében felállítják a nemzetmozgósítási és szervezeti igazgatóságot.

Titeanu miniszter külföldi útja. Titeanu sajtó- és propagandaügyi miniszter elkísérte Ófelségét Londonba. A miniszter Londonból Párisba utazott és több kiváló politikussal folytatott tárgyalásokat.

Sulyos beteg a pápa. XI. Pius pápa egészségi állapota aggasztóra fordult. A pápa egyik reggel, amikor szent-mise után könyvtárába akart átmenni, elájult. Azonnal betegágyához hívták Milani orvos-tanárt, aki a legteljesebb nyugalmat rendelte el. A pápa betegágyá-

hoz sietett Lauri bíboros is, akinek az a hivatása, hogy a pápának feladja az utolsó kenetet. A kiadott orvosi jelentés szerint a Szentatya állapota örvendetesen kedvezőre fordult. Hogyha a szív ellenálló képességét sikerül fokozni, a betegséget derülátóan lehet megítélni.

A Királyhágómelléki ref. egyházkerület gyűlése. A Királyhágómelléki ref. egyházkerület Sulyok István püspök és Thury Kálmán egyházkerületi főgondnok elnökletével tartotta meg idei közgyűlését. A közgyűlés több fontos ügygel foglalkozott. Megtárgyalta a bihardiószegi csendőrségnek azt az intézkedését, hogy az ottani református temetőben csak román felirat szerepelhet a fejfákon. A közgyűlés elhatározta, hogy sürgetni fogja az állami iskolákban a magyar tagozatok megnyitását. Kimondotta továbbá, hogy emlékiratban fordul a nemzetnevelésügyi miniszterhez, hogy a magyar tanulók magyarul tessenek érettségi vizsgát. Az is tárgyalásra került, hogy a szatmári ref. leánygimnázium mellé bennlakást kényszerítsenek.

Francia kitüntetések. Francia kormány több tagja. A francia köztársasági elnök Miron Cristea miniszterelnököt és a román kormány több tagját a francia becsületrenddel tüntette ki.

Ismét megnyílt a székelykereszturi Kaszinó! Jelentették, hogy a 72 éves multtal rendelkező székelykereszturi Kaszinó működését hatósági intézkedés folytán betiltották és a Kaszinó összes helyiségeit zár és alá helyezték. Ezen intézkedés különösen Székelykeresztur és vidéke közönségét igen érzékenyen érintette, mert egyetlen szórakozási helye volt a Kaszinó, amely egyébként gazdag könyvtárral s egyéb kulturális és szórakoztatási eszközökkel rendelkezik. Általános volt az a vélemény, hogy a bezárást kimondó hatósági intézkedés a politikai klubok feloszlására vonatkozó törvényrendelet téves értelmezésére volt visszavezethető s éppen ezért a Kaszinó elnöksége — élén dr. Elek Domokos elnökkel — mindent megtett azóta, hogy a felelős hatóságokat megértő s álláspontot magáévá tevő meggyőződésre bírja. Evégből a ki-

sebbségi főkörmánybizottságnál, legutóbb pedig Papp Dániel gyulafehérvári kir. helytartónál, történt személyes közbenjárás. Nov. 22-én a Kaszinó működését újból engedélyezték és a helyi hatóságok, illetve csendőrség eltávolította az alkalmazott zárakat és peszetteket. A Kaszinó alapszabályszerinti működése ismét megkezdődött. Az intézkedés a városban és megyében megnyugtató és örvendetes hatást váltott ki.

Meghalt Kolozsvár volt rendőrfőkapitánya. Dr. Hadady Endre, Kolozsvár volt, magyar rendőrfőkapitánya szívizéhen meghalt. A közszereletben álló, volt főkapitány halála Kolozsvár város magyar közönségének körében mély részvételt váltott ki. Hadady Endre temetése nagyszámu gyászolóközönség részvételével folyt le.

Könnyítés érettségiző diákok számára. A nemzetevelésügyi miniszter intézkedése következtében azok a diákok, akik az érettségi vizsgálatokon háromszor megbuktak, újból érettségire állhatnak a következő feltételek szerint. A nyolcadik osztályból magánvizsgát kell tenniük. Ha a vizsga sikerült, ismét érettségi vizsgára állhatnak és a vizsgát háromszor megismételhetik.

Miért nincsenek lapunkban szerkesztői üzenetek és névre szóló tanácsok? Lapunk jelenlegi és előző számában, mint olvasóink megállapíthatták, nincsenek szerkesztői üzenetek és névre szóló tanácsok. Hiányzik a lapból a beküldött írói díjazási díjak nyugtázása is. A szerkesztői üzenetek, tanácsok és nyugtázások közlését az összes napilapok és folyóiratok beszüntették. Így újabb rendelkezésig mi sem közölhetjük névre szóló üzeneteinket.

Az angol alsóház elfogadta a halálbüntetés eltörléséről szóló javaslatot. Az angol alsóház öt évi próbaidőre eltörölte a halálbüntetést és az életfogytiglani elzárást. Egyidejűleg az iskolákban, haditengerészetnél és a börtönökben eddig érvényben volt botbüntetést is megszüntették.

Nagy vasuti szerencsétlenség történt Olaszországban. Udine mellett nagy vasuti szerencsétlenség történt. Áradás következtében egy hid tartóoszlopai meglazultak és amikor egy személyvonat haladt keresztül a hidon, a hid összeomlott. A szerencsétlenségnek több halálos áldozata és sok súlyos sebesültje van.

Nagy ünneppel ülték meg Magyarországon Szent-Erzsébet emlékét. Árpádházi Szent Erzsébet ünnepét Magyarországon nagy ünnepek keretében ülték meg. Különösen nagy ünnepek folytak le Kassán. Az ünnepeken nemcsak Kassa város lakossága, hanem a környéki falvak népe is nagy tömegben jelent meg. A vallásos körmenetben ötvenezer ember vett részt.

Hat hónap a kártyáért. A csikozmási országos vásáron „hol a piros, itt a piros” nevű kártyajátékkal egy Bodoki nevű ember Solyom Gábor csiktusnádi gazdától hétezer lejt nyert el. Az ügy feljelentés folytán a csikszeredai törvényszék elé kerül. Bodokit hat hónapi fogházbüntetéssel sújtották.

Hogyan támadták meg a Marslakók New-Yorkot? Halló... halló... Itt newyorki rádió... A Marslakók rakétarepülőgépeken megtámadták a földet... Senki ne vesztse el a fejét... Ezt a néhány szót mondotta be egy izgatott férfihang nemrég a new-yorki rádió mikrofonjába. A lakosság körében pánik tört ki és senki sem sejtette még, hogy csak egy nagyszabású rádióhangjáték közvetítéséről van szó. Erről a rendkívüli közvetítésről közöl szenzációs képekkel illusztrált cikket a Tolnai Világlapja új száma.

Aratás és cséplés után a következő évi termésre készítjük elő a talajt. A jó gazda szorgalmasan gondozza földjét, mert a jól táplált föld sokkal több és jobb termést ad. A talajművelésre, forgatásra és trágyázásra szakszerűen tanít meg

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

együtt csak 80 Lei, a bolti ár egyébként 90 Lei. — A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert az utánvételes postázás lényegesen többbe kerül. — Megrendelhető a „Magyar Nép” kiadóhivatalánál Cluj, Strada Baron L. Pop 5. — Igyekezzen mindenképp megelőzve megszerezni a **GAZDATUDOMÁNY** című könyvet!

című közel 700 oldalas számos magyarázatokkal díszített teljes gazdasági szakkönyve.

A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal

számára a könyv összegét kérjük előre beküldeni, mert az utánvételes postázás lényegesen többbe kerül. — Megrendelhető a „Magyar Nép” kiadóhivatalánál Cluj, Strada Baron L. Pop 5. — Igyekezzen mindenképp megelőzve megszerezni a **GAZDATUDOMÁNY** című könyvet!

Öfelsége találkozott Hitler kancellárral.

Lapunk mai számának képes részében közöljük, hogy II. Károly király Öfelsége és Mihály nagyvajda külföldi utazásaik során Németországba érkeztek és a Hohenzollern uralkodói család ősi fészkébe, a sigmaringeni várkastélyba látogattak. Eredeti terv szerint II. Károly király Öfelségének és Mihály nagyvajdának már szerdán haza kellett volna indulniuk Németországból, közbejött azonban, hogy a Német Birodalom vezére, Hitler, csütörtökön ebédre hívta meg az Uralkodót. Károly király és Mihály nagy-

vajda Hitler meghívását elfogadták és résztvettek a tiszteletükre Obersalzbergben adott ebéden. Károly király Öfelsége és Hitler kancellár találkozását nagyjelentőségűnek tartják. A két államfő sok fontos kérdést beszélt meg.

A Hitler kancellárral való találkozás következtében az uralkodó az eredeti tervtől eltérően több napi késéssel érkezett Bukurestbe. Az összes romániai állomásokon, amelyeken a királyi különvonat áthaladt, nagy ünnepségekkel várták az uralkodót és Mihály nagyvajdát.

Félszázalékos értékadót akarnak kivetni az új épületekre. A kormány elhatározta, hogy teljes erővel hozzáfog a munkás-lakások építéséhez. Erre a célra elsősorban az építkezési pénztár alaptőkéjét fogják felhasználni. Ezenkívül az új épületekre félszázalékos értékadót vetnek ki és a befolyó összeget ugyancsak munkás-lakások építésének céljaira fogják fordítani. A kormány számítása szerint ezen a címen évente kétszáz millió lej fog befolyani.

Három gyermek tűzhalála. A biharmegyei Hollószeg községben Blaga Joan földműves három gyermeke felügyelet nélkül maradt otthon. A gyermekek tűzzel kezdtek játszani és felgyújtották a lakást. Az egyik gyermek súlyos égési sebeket szenvedett és még a helyszínen meghalt, a másik két gyermek kórházban halt meg.

Oroszországban beköszöntött a tél. Oroszországban az időjárás nagyon hidegre fordult. A Káspi-tenger befagyott. Nagyon sok halászbárka szorult a jég közé.

Székely énekesnőt szerződtetett a londoni rádió. A londoni rádió Bodor Pálma Kézdivásárhelyről származó, székely urileányt, mint énekesnőt szerződtette. A székely énekesnő a kolozsvári Mariánumban végzte a felsőkereskedelmi iskolát.

Lelkészek, tanítók nőszövetségek figyelmébe ajánljuk az Új Cimborá által a könyvpiacra megjelentetett szindarabos könyvecskéket. A legjobb falusi szindarabok számára is alkalmas gyermekszindarabokat foglalják magukba ezek a könyvecskék, ismert gyermekírók tollából. (Fereny L. Marcella, Kirjákné Kovács Emma, Balla Ilona, Horváth Sarolta, Móráné Ósz Rózsa, stb.) Árak portóköltéssel (5 lej) előre küldendők.

1. Simon Sándor: Karácsonyi örömök . . . . . 20 L.
2. Mikulás, Karácsony és Szilveszter alkalmára való szindarabok . . . . . 20 L.
3. Anyáknapiára, vizsgára való szindarabok . . . . . 20 L.

Telepes birtokok védelme. A földművelésügyi miniszteriumban törvényt készítenek elő a telepes birtokok védelmére. Az új törvény szerint a román telepesek birtokai elidegeníthetetlenek és oszthatatlanok lesznek. Telepes birtokot csak telepes vásárolhat meg.

Angol kölcsönt kapott Románia. Öfelsége angliai útjának eredményeképpen Románia 20 millió font összegű kölcsönt fog kapni. A kölcsön egy részét Románia készpénzben, másik részét pedig áruban, és hadifelszerelésben kapja.

Kivonják a forgalomból az 1933-as kibocsátású ezer lejeseket. Az 1933-ban kibocsátott kék-sárgaszínű ezer lejes bankjegyeket kivonják a forgalomból. A bevonást december 31-ig vizsik keresztül. 1939 január elsejétől kezdve csak az Öfelsége arcképével ellátott, legújabb kibocsátású, barnaszínű ezer lejes bankjegyek maradnak forgalomban.

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA” Biztosító Részvénytársaság

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni.

— Legideálisabb hashajtó, vér-tisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorronyás, felfuvódás, gyomor és bélfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszer-tárban kapható.

Az angol külügyminiszter kíséri el amerikai útjára VI. György angol királyt. VI. György angol királyt amerikai útja alkalmával Halifax lord, angol külügyminiszter is elkíséri. Az angol király utazásának ez különös jelentőséget ad.

Fényes ünnepség keretében ülték meg Bukovinának és Bessarabiának az anyaország-hoz való csatlakozását. Bukovinának és Bessarabiának az anyaország-hoz való csatlakozását mindkét országrész területén nagy ünnepségek keretében ülték meg.

Lezuhant Afrikában egy német óriásrepülőgép. Egy német óriásrepülőgép afrikai útja alkalmával lezuhant. A gépen tizenötön ültek. Tizenegyen meghaltak. A halálos áldozatok között van három kiváló német repülő.

Megszűnt a Dunán a hajózás. A téli időjárás és a nagy köd miatt a dunai hajózás megszűnt.

Oroszország óriási csatahajókat épít. Az orosz Szovjet elhatározta, hogy Csendes-Óceáni hajóraját óriási hajókkal egészíti ki.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felolvasó szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Rövid hírek

Harminc orvosi diplomát semmisített meg. Az orvosi okleveleket felülvizsgáló, bukaresti bizottság 30 orvosi oklevelet semmisített meg. Az érvénytelenített oklevelek tulajdonosai külföldön végeztek.

Óriási földrengés volt Amerikában. A nyugatindiai szigeteken óriási földrengés volt. A földrengés következtében Castries város mellett egy egész hegy eleszszott. A természeti csapásnak többszáz halálos áldozata és sok sebesültje van. Az anyagi kár többmillió dollár.

Szudeta-német terület fölött repült el a Zeppelin. A Zeppelin léghajó szudeta-német terület fölé repült, postát vett fel és visszateért kiindulási helyére.

Jól sikerült a légvédelmi gyakorlat. A november 24-én rendezett légvédelmi gyakorlatok az ország minden részében sikeresen folytak le. A közönség gyorsan és fegyelmetlenül teljesítette a hatóságok által elrendelt intézkedéseket.

Szilágymegyében is csak hadtestparancsnoksági engedéllyel lehet fényképezni. Közöltük lapunkban, hogy Csikmegyében a fennálló rendelkezések értelmében csak katonai engedély alapján lehet fényképezni. Hasonló rendelkezést adott ki a Szilágymegyei prefektúra is.

Jósok és vándor-fényképészek csak megyefőnöki engedéllyel működhetnek! A jövőben csak azok a jósok és vándor-fényképészek folytathatják mesterségüket, akik erre a megyefőnökségtől külön engedélyt kapnak.

Meghalt Chamberlain pilótája. Angliában lezuhant az a repülőgép, amelyen az európai válság idején Chamberlain Németországba repült. A szerencsétlenség alkalmával a gép vezetője és a megfigyelőtiszt meghaltak.

Az orv-halász szerencsétlensége. Coman Mihail, alsóvisói gazdálkodó tiltott módon, dinamittal akart halászni. A dinamitot pipája tüzeinek segítségével akarta meggyújtani. A dinamit felrobbant és Coman halálosan megsebesítette.

Több tartalékos tisztet elítéltek, mert elmulasztották a jelentkezést. A kolozsvári hadbíróság több tartalékos tisztet egy-egy havi fogházbüntetéssel sújtott, mert tavasszal nem látamoztatták katonakönyvecskéjüket.

Leánya született az egyiptomi királynénak. Faruk, egyiptomi király feleségének, Feridónak, leánygyermekke született. Az örömdetes családi eseményt Egyiptom népe nagy örömmel fogadta.

Új cigaretta kerül forgalomba. „Plugar special” néven új cigaretta került forgalomba. Az új cigaretta darabja 80 bani.

A Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre **csak 30 lei.**

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Gondozzuk az angoranyúl gyapjút!

Az angoranyul tenyésztőnek mindenekelőtt tudnia kell, hogy nem elegendő csupán a megfelelő élelmezés és ketrecekben való elhelyezés, hanem igen fontos az angoráknak ápolása, érte ezalatt főképpen a gyapju gondozását.

Ha angoráinkat jól gondozzuk és ápoljuk, bizonyos, hogy tenyésztésükkel foglalkozni érdemes. Gondos ápolás mellett örömmel állapíthatjuk meg, hogy az állatok gyapja hétről-hétre hosszabb és selymesebb lesz.

A hófehér állat nemsokára olyan lesz, mint egy pehelygolyó.

Ha az angorát szorgalmasan és rendszeresen fésüljük és keféljük, úgy gyapja mentes lesz nemezcsomóktól, amik a nyaknál, mellen és faroknál, valamint az ivarszerv felé könnyen képződnek. Ha gondozás ellenére mégis képződik egy-egy nemezcsomó, úgy azt óvatosan azonnal bontogassuk szét s miután az ujjainkkal szétfosztottuk, átfésüljük.

Tenyésztésre legalkalmasabb az az angoranyul, melynek a gyapja tömött, tehát minél több a finom alapgyapju s minél kevesebb a szálas, egyenes gyapju.

A német angoratenyésztők igyekeztek olyan angoranyulat kitenyészteni, mellyel ne maradjanak az angol angoratenyésztők mögött. Ők a finom és sűrűgyapjas kis angol angorát egy nagyobb és nehéz német angorával keresztezték. Ma már megállapítható, hogy a német tenyésztők céljukat elérték s az angol utántenyésztésű angorák mind a két faj előnyét egyesítik. Az állatok nagyok, gyapjuk finom tömött s a lehető legnagyobb mennyiségű gyapjut szolgáltatják.

A fésüléshez a legalkalmasabb az erre a célra szolgáló acél *angorafésű* — melyet magam is használok — s előnye, hogy mélyen hatol a *dus* gyapjuba, abban nem akad meg s nem törik.

Mielőtt a fésüléshez kezdenénk, az angorát megtisztítjuk a gyapjuban levő szalma és szénahulladékoktól és egyéb tisztátalanságtól.

Ezután elkezdjük a fésülést és pedig hátul kezdjük és úgy haladunk előre, természetesen a gyapju növésének irányában. Ezekután az olda-

lakat s végül a mellet és a hasat fésüljük tisztára. A mellrész fésülésénél az állatot balkézrel a fej alatt megfogva két hátsó lábára állítjuk és fentről lefelé fésüljük.

A mellrész fésülésére különös gondot kell fordítani, mert ezen a részen csomósodik a gyapju a legkönnyebben.

A fésű mellett még igen fontos a *drótkefe* használata. Ma már a drótkéfé általában mindenütt használják.

A kefe az állat bőrét is éri s a kefélésnél a vérkeringést felfrissítve, a gyapju erősebben fejlődik és sűrűbb lesz.

Igen praktikus és minden tekintetben megfelelő a Heinz Abels-féle kefe. Különösen megfizethetetlen a megnyirt állatok és fiatal angorák gondozásánál. Lehetővé teszi, hogy a fiókákat már 5 hetes korukban megfelelően gondozhassuk. A fiókák gyorsan megszokják a kefélést és fésülést és a gyapju csomósodását teljesen megakadályozhatjuk, ha az átkefélést 3—4 naponként megismételjük.

Ha minden három-négy napban átfésüljük és átkeféljük, a fiatal és öreg állatokat, úgy a fésüléssel, illetve keféléssel hamar kész vagyunk s egy-egy állatnak a gondozásával alig kell pár percet eltölteni.

Ha azonban az angoranyulat 8—14 napig gondozás nélkül hagyjuk, akkor a szép gyapju tele lesz nemez csomókkal s ekkor egy állat gyapjának rendbehozásával eltölthetünk annyi időt, mint amennyi idő alatt 20—30 állatot átfésülhettünk, illetve átkefélhettünk volna.

Szakszerű gondozás mellett a gyapjuvesztés elkerülhető, ellenkező esetben pedig csak harmadosztályu gyapjut nyerünk angoráinktól.

Tudnunk kell tehát, hogy az angoranyul több munkát és gondozást igényel, mint más fajok, de több hasznot is hajt a tenyésztőnek.

Gondozzuk tehát angoráinkat szeretettel, mert csak úgy érhetjük el azt, hogy értékes gyapjut szolgáltatassanak, ami pedig a legfontosabb, mivel a tenyésztést ez teszi jövedelmezővé.

Piatsek András.

Mit kapott vissza a magyar mezőgazdaság?

A Magyarországhoz Csehországtól átcsatolt terület tulnyomórésztben őstermelő jellegű. A rendelkezésre álló idő rövidege és megbízható adatok hiányossága miatt nem lehetett még pontosan kiszámítani, hogy a magyar mezőgazdaság szempontjából mit jelent a Felvidék magyarlakta részének visszacsatolása? Egyelőre csak becslésről lehet szó. A becslések alapján megállapítható, hogy Magyarországnak nagy kiterjedésű mezőgazdasági terület jutott vissza. Ezen a területen évente négy millió mázsa buza, ötmillió mázsa árpa, két és fél millió mázsa rozs, két és fél millió mázsa zab és kétmillió mázsa kukorica terem. Ezekből a számadatok-

ból megállapítható, hogy mezőgazdasági termék és szempontjából a Magyarországnak visszaitélt területek nagyon értékesek.

A felvidéki területek bortermése 200 ezer hektoliter évente. Mint ezekből az adatokból látjuk, az új terület jelentős mértékben hozzájárul majd a magyar mezőgazdasági kivitel megnöveléséhez is.

Jelentős területtel szaporodnak az erdők. Jelenleg Magyarország területén kétmillió 334 ezer hold erdő van. Megközelítő becslés szerint — mintegy 600—800 ezer holdat csatoltat vissza.

Nagyarányu földjavítási munkákat végeznek Temes megyében.

Temesváron jugoszláv és román kiküldöttekből álló vegyes bizottság tanácskozott a Temesvár és Nagyikinda között elterülő mocsaras terület kiszáritásának kérdéséről. A temesvári vízügyi hivatal nagyszabású terveket készített a mocsaras terület lecsapolására. A terv keresztülvitele után 250 ezer hold mocsárterület válik termőfölddé. Ebből a területből 200 ezer hold Romániába esik. Az óriási szivattyutelep, amely a víztelenítést végezni fogja, 13 millió lejbe kerül.

Hogyan végezzük a talajmunkákat vetés alkalmával?

Megállapították, hogy a vetés legkorábban kél ki, ha a szántóföldet előbb megboronáljuk, azután hengerezzük és azután vetőgéppel bevetjük, majd a sorok irányában ismét megboronáljuk. Ha a talaj hengerezését utoljára hagyjuk, a talaj nagyon megtömöttödik és különösen száraz időjárás esetén a magvak csirái alig tudják át-

törni a szántóföld felszínén képződő vastag kérget. Ezekből a megállapításokból kiderül, hogy ha vetés után hengert alkalmazunk, a talajt feltétlenül meg kell boronálni a henger után, mert különben a csirázó gabona nehezen tudja áttörni a talaj felső rétegét.

Kiváló tejelési eredmények a német kecsketenyészetben.

Németországban most fejlődött be a kecske-tejelési verseny. Összesen 18 ezer tejelő kecske állott ellenőrzés alatt. A tejelési verseny során a következőket állapították meg: a legtöbb tejet termelte egy vestfáliai kecske. Ez egy esztendő leforgása alatt 2540 kiló tejet adott. Ez a mennyiség bámulatoson nagy, mert nagyobb, mint a németországi fejőstehenek tejelési átlaga. Ez évente 2400 kg-ot tesz ki. Ez a kecske egy év alatt 158 kg. tejsírt termel. Egyébként az ellenőrzés alatt álló állomány leggyengébb fejőskecskéje 100 kg. tejet adott egy év alatt. Ilyen kecske azonban nem sok akadt az ellenőrzés alatt álló állatok között. Nagy

volt a 700—900 kg. évi tejet adó kecskék száma és az ezer literen felül adók sem voltak ritkák. A verseny eredményeképpen megállapítható, hogy a nem nemesített kecskék évi átlaga 561, a tarka színű nemesített kecskék tejátlagára 824 kg. volt. Ezek a számok mindennél jobban igazolják, hogy megfelelő nemesítési eljárás során a kecske tejelőképességét annyira fokozni lehet, hogy eléri a fejőstehenek tejelési képességét. Természetesen az előfeltétel, hogy a kecskét jól kell tartani és megfelelő abraktakarmánnyal kell ellátni.

Román-olasz gazdasági kapcsolatok. A „Tempo“ című bukaresti ujság közli, hogy Olaszország nagy tökéletet fektet be Romániában. Egészen új termelési ágakat akar az olasz tőke megvalósítani. Fel fogják karolni a fonalnövények termelését és olyan ipari növények művelését segítik elő, amelyek eddig Romániában ismeretlenek voltak.

Falusi háztartási és gazdasági tanfolyamok Erdélyben, nők részére. A tél folyamán Erdély különböző vidékein az E.G.E. a falusi gazdaasszonyok és leányok részére hat hetes női háztartási és gazdasági tanfolyamot rendez. A tanfolyamokon a helyes és gazdaságos főzést, mosást, vasalást, szabászatot és varrást, baromfi-, sertéstenyésztést, csecsemőgondozást, egészségtant, stb. fogják tanítani. A tanfolyam célja az erdélyi magyar gazdaasszonyok és leányok nevelése, irányítása a háztartás és kiscgazdaudvar helyes vezetése terén. A tanfolyamon résztvehetnek asszonyok és leányok 16 éves kortól felfelé. A tanfolyam részvételi díja fejenként az egész hat hét tartamára összesen 500 lei. A vidéken lakó és bent étkező leányok naponta az ellátásért ezen felül még 10 leit fizetnek. A tanfolyamra konyhafelszerelést, edényeket, továbbá varrógépet a tanfolyam rendezősége visz magával. Azon községekben, amelyekben a tanfolyamra kellő számú jelentkezés történik, összeírandó a jelentkezők száma és a névsor egy kérés kíséretében beküldendő az E.G.E.-hez, Cluj-Kolozsvár, Str. Regală 16, ahol a felvilágosítást készséggel és szívesen megadják.

Ezektől a női gazdasági és háztartási tanfolyamoktól remélhetjük a kiscgazdák lakásvi-szonyainak javulását, jobb és változatosabb táplálkozását, a gyermekgondozás és nevelés színvonalának emelkedését, a gyommal borított belsőségek, konyhakertek, baromfiudvarok virágzóvá, jövedelmezővé tételét, a családtagok foglalkoztatását és ruházatuk javuló elkészítését. Ha megismerjük azokat az előnyöket, amelyek

egy ilyen gazdasági és háztartási tanfolyam rendezésével járnak, önkéntelenül is adódik a kérdés, hogy hány leányt és asszonyt képezhetünk ki évenként e téren és hogy hányat kellene és lehetne? A feleletet könnyen megadhatjuk. Épen ezért kívánatos volna, hogy a tanfolyamra Erdély magyarlakta vidékeiről számos jelentkezés történjék. Az eddig megrendezett falusi női hathetes gazdasági és háztartási tanfolyamok igen szép eredménnyel zárultak. Az E.G.E. a tanfolyamokat a jelentkezések sorrendjében fogja beosztani.

Nagyobb területet akarnak bérelni a németek Romániában.

A román-német kereskedelmi tárgyalások során érdekes terv merült fel. A német kormány több ezer hold mezőgazdasági területet akar Romániában bérbe venni, hogy a német ipar számára azon nyersanyagokat termeljen. — Ugyanakkor ki akarják bérelni a németek Románia fém-bányáinak és petroleum forrásainak egy részét. A németek a bérlet egy részét aranyban, más részét pedig iparcikkekben fizetnék meg. Amennyiben a román kormány a németek ajánlatát elfogadja, úgy a németek a következő két évben Románia egész gabonatermésének feleslegét átveszik.

Shirley Temple nem játszik többé gyerekekkel. Rendkívül érdekes illusztrált cikket közöl erről a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Olesult az élőmarha a Bánátban!

A Bánát több községében fellépett a száj- és körömfájás betegsége. Ennek következtében az állatkereskedelmet korlátozták. Külföldre csaknem lehetetlenné vált az élő állat kivitel és ennek következtében az élő állatok ára kilónként 18—20 lejről 14—16 lejre esett le.

Terményárak Galajiban.

Mint hogy Galaji kikötőállomás, az ott érvényes gabonaárak általános érdekűek. A galajii árakat az alábbiakban közöljük.

Búza 385—400, takarmányárpa 300—310, zab 450, rozs 250, kukorica 460—410, paszuly 980—1000, napraforgómag 430, lenmag 1250 lej mázsánként.

Terményárak Nagyváradon.

Búza 360—370, rozs 270—280, ujkukorica 250, zab 330—350, árpa 380—390, paszuly 760—780 lej mázsánként. Rétsizéna 125—140, lóhereszéna 150—160 lej mázsánként.

Terményárak Kolozsváron.

Búza 415, rozs 370, zab 400, ókukorica 360, ujkukorica 260, fehér paszuly 850, lóheremag 1750, lucernamag 4600 lej mázsánként.

Rétiszéna 110—125, lucerna-és lóhereszéna 150 lej mázsánként.

Állatárak a szatmári országos vásáron.

Kocsiló 22—24 ezer, igásló 14—16 ezer lej páronként.

Kivitelre alkalmas, hizott ökör 16—17, jómínűségű vágómarha 12—14, hizott sertés 20—21 lej kilónként.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLFTNEK

A szeretet iskolájában.

„A szeretet hosszútűrő.“

Pál apostol, amikor felsorolni kezdi a szeretet legfontosabb, nélkülözhetetlenül szükséges tulajdonságait, akkor a szeretetről mindenek előtt azt állapítja meg, hogy a szeretet hosszútűrő. Türelem nélkül lehetetlen, hogy létezni és munkálkodni tudjon a szeretet. Egy híres államférfiut megkérdeztek egyszer, hogy milyen tulajdonság szükséges ahhoz, hogy egy államférfiu eredményes munkát tudjon végezni? Nos, mit gondolnak, mire van szüksége? — fordította meg a kérdést az államférfiu. A társaság tagjai feleltek. Az egyik azt mondotta, hogy elsősorban arra van szüksége az államférfiunak, hogy kiváló szónoki tehetsége legyen. A másik azt állította, hogy ennél fontosabb az alapos szakismeret. A harmadik a kitartó akarat nélkülözhetetlenségét hangsúlyozta.

— Higyjék meg, — döntötte el a vitát a tapasztalt államférfiu, — hogy ahhoz, hogy szép és eredményes munkát tudjon végezni magas állásában egy miniszter, mindazok mellett, amit megállapítottak, első sorban és legfőképpen türelemre van szüksége.

A türelemre joggal mondhatjuk, hogy a türelem pedig olyan szeretet, amely várni tud és csak az ilyen szeretet a valószínű szerető. Senki semmiféle jó és szép munkát nem tud véghez vinni olyan szeretet nélkül, amelynek legelső tulajdonsága az, hogy tünni, várni tud szolgálata eredményére és jutalmára. El lehet-e képzelni édesanyjai szeretetet türelem nélkül? Mennyi türelemre van szüksége az anyai szeretetnek, amíg kicsiny, tehetetlen gyermekéből embert nevel. Minden igaz szeretetnek ez a fő jellemvonása. Olvassuk a szentírásban a következő kedves mondatot Jákobról: „Szolgálja tehát Jákob Rákhelért hét esztendeig s csak néhány napnak tetszék az neki, annyi szereti vala őt.“ Hét esztendőnek keserves szolgálata csak

néhány napnak tetszék Jákobnak, mert a szeretet könnyüvé tette és megédesítette számára a szolgálat minden gondját és keservét.

A szeretet hosszútűrő. Aki szereti hitvesét, gyermekét, népét, egyházát annak bár nagyon nehéz és terhes gondokat kell is elhordoznia azokért, akiket szeret, mégis olyan drága számára ez a teher és ez a szolgálat, hogy ha elébe állana a kísértő és ézt mondaná: Leveszem válladról a terhet, kiveszem szivedből a naponként való aggodást, csak tagadd meg hitvesedet, gyermekedet, népedet, egyházadat, akkor szent határozottsággal felelhetné: Szenvedek és tünök százszor inkább tovább, mert édes nekem ez a szeretetből való áldozat és halál és kárhozat lenne számomra, ha nem tudnék tovább tünni, dolgozni, áldozni azokért, akiket szeretek.

Igen, a szeretetnek legfelségesebb tulajdonsága a türelem. Hillel, a bölcs, egyszer tanítványaival a szeretetnek e szép tulajdonságáról, a türelemről beszélgetett. Tanítványai azt mondták neki: Mester, szép képekben és hasonlatokban szoktad megvilágítani előttünk az isteni dolgokat. Mondd meg nekünk, mihez hasonlitanád a türelmet? Hillel a tanítványok kérésére eképpen felelt: Én a türelmet a legdrágábbhoz hasonlitanám, amit a föld magába rejt, az ékkőhöz. A föld sötét ölében elrejtözve találjuk a drága követ. Bár nem veszi körül ragyogó napfény, mégis elveszithetetlen szépségü fényt hordoz magában és ragyogását megörzi a legsötétebb homályban is. Ha pedig kiszabadítjuk a sötét mélység börtönéből, úgy az arannyal egvesülve, a dicsőség és tisztességnek jele és disze, ott ragyog a király koronáján, az államfők kormányváltásán, a drága kincsek között a legdrágább kincsek közé tartozik.

— Ugy. te ezt a legkevesebbé feltűnő

erényt minden erények legszebb díszének tartod?

— Igen, — mondta a böles. — *A türelem a szeretet ékessége.*

A mai embert a türelmetlenség jellemzi. Az az oka ennek, hogy nem elég mély és kitartó keblében a szeretet. Sokkal mélyebben megértette a szeretetnek igazságát a nagy költő, Petőfi, aki azt mondotta egyszer, hogy ne legyünk türelmetlenek amiatt, hogy a világban lassan bontakozik ki a szebb és igazabb élet, gondoljuk el, hogy milyen mérhetetlenül sok melegítő napsugár szükséges ahhoz, hogy egy szőlőszem megérjen.

Igy értjük meg, hogy miért hirdeti Istenről, mint dicsőségének legfelségesebb tulajdonságát, azt a zsoltáríró, hogy Isten hosszútűrő, irgalmas és kegyelmes. Isten

szeretete nem türelmetlen, hamar kimerülő, elfogyó szeretet, hanem örök és változatlan szeretet, az Ő szeretete az igazán hosszútűrő szeretet.

Ha igazi szeretetet akarunk, azért egyetlen forrásból merithetjük ezt a szeretetet, Ő tőle, a Krisztustól, nyerhetjük, aminthogy Pál apostol is Őtőle tanulta meg a szeretetnek nagy törvényét: „Tartozunk pedig mi az erősek, hogy az erőtelnek erőtelenségét hordozzuk és ne magunknak kedveskedjünk, mindenikünk tudniillik az ő felebarátjának kedveskedjék annak javára, épülésére. Mert Krisztus sem önmagának kedveskedett.“ Nincs szeretet hosszútűrés nélkül. Ezért mondhatjuk joggal, hogy a türelem az a szeretet, amely várni tud.

Művelődési mozgalmak.

LELKÉSZIKTATÁS RECSENYÉDEN. A homorodmenti unitáriusok november 6-án, vasárnap lelkes ünnepségekben részesítették Bede Emil fiatal lelkészt, akit Székelykeresztúrról hívott meg a recsenyédi egyházközség az ott megüresedett állás betöltésére.

A beköszöntő ünnepség délután 3 órakor vette kezdetét, a zsufolásig megtelt templomban és részt vett azon az összes homorodmenti papság, de a szomszéd falvak lakossága is nagy számban megjelent.

A püspöki kinevezés felolvása után Bálint Ödön, karácsonyfalvi esperes üdvözölte az új papot, aki nagy figyelemmel hallgatta esperesének hozzá intézett szavait. Üdvözlés elhangzása után szószékre lépett az új pap és a meghatottság buzgó könyörgése után a „Bizzál fiam“ alapigéből kiindulva ezekkel a szavakkal nyitotta meg beköszöntőjét:

— Valahonnan a csillagok mögül hallok, ott cseng a fülemben Édesapám szava: „Legyen pap az én nagy fiam.“ S hála legyen az egy igaz Istennek, Édesapám kívánsága beteljesedett. Imádságán és alapos felkészültséggel elmondott szavain

keresztül a fajszeretet és az ahhoz való törhetetlen ragaszkodás őszinte szikrája sugárzik át a hallgatóság lelkébe.

— Munkálkodni akarok — folytatja — és munkálkodni fogok a lelkek megmentésén; s majd így fejezi be szavait:

— Új szó kell a mai magyar kisebbségi lélekbe s erős szív a becsületos, dolgozó magyar embernek. Az én aratásom egy márcs virág, s boldog vagyok, ha szórhatom rátok.

Most Bálint esperes lépett a szószékre s felolvassa az ígét: „Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja juhaiért.“

— Bizony nem csak a templomban, hanem kint az életben is lelki pásztornak kell lenni — mondja beszédében az esperes — s örködni a rád bizott nyáj fölött.

Majd ezekkel a kedves intő szavakkal fejezte be beszédét:

— Ne térjetelek le az igazság útjáról testvéreim, mert nehéz visszahozni azt az eltévedt bárányt amely tilos mezőkre lép.

Ezután az üdvözlések következtek. Elsőnek a bíró, majd Bartha Mátyásné, azután a legény és leány egyletek és iskolás gyermekek képviselői, a végén Báró városfalvi pap a Dávid Ferenc Egylet nevében üdvözölte az új papot, aki minden egyes felköszöntésre keresetlen meleg szavakban válaszolt.

Templomi ünnepély után a papi lakban 150 terítékes közbéd volt, ahol fehér asztal mellett új formákban ismétlődtek meg a jókívánságok.

Bede Emil élkitüzése nem csak egyházközségének előbbrevitele, hanem — amint mondja — minden erejével és tehetségével fájának megmentésén fejlődésén és előhaladásán fog dolgozni.

V. S.

Kérjen mutatószámot gyermeke számára az

Uj Cimbora

cimű képes gyermeklapból. Megjelenik havonta kétszer. — Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Mulafutó

Nagy Iemeió.

A határon: a harcmezőn
vértelen csatát nyert az ősz.
Az elhullott virág-hősök
felett varjúsereg időz.

Győzelmi zászlók: a nyárfák,
fakón, tépetten csüngenek.
Az árva, apró fűszálak
halál-harmatban fűdenek.

A szellő, amely egykoron
tündérmeséket sutlogott,
most kirabolt szívetlő kószól
és csak jajjong, és csak zokog.

A lándzsás tengeri kórók
jegyvere lehullt, összetört...
A sirásós ássa, ássa
a láthatatlan mély gödört.

A tömegsirt oltott mésszel:
csillogó dérral önti le.
Csak egy virágszálat se tűz
fejféül annak fölibe.

Csak egy kéz sincs, mely egy rögöt,
egy kapa földet dobna rá.
Csak egy száj sincs, mely egy imát,
s pihenj békével — mondaná.

A táj, mint régi temető
olyan szomorú, elhagyott.
Csak kúpkórók, s boglyák ülnek
raita: — bús özvegyasszonyok.

Sárközi Gerő.

Gyuri mama.

Volt nekünk egy öreg kakasunk. Nagy, vörös taraja olyan volt a fején, mint a régi huszársapka. Akkora sarkantyui voltak, hogy egészen bátran lovagolhatott volna vele. Szép, aranyos tollán megesillan a napsugár. Ugy járkált, sétált a baromfiudvarban, mint valami parancsnokló generális és olyan rendet tartott tyukasszonyai között, hogy mindenki megbámulta. Ugy hívtuk, hogy Gyuri.

Ebben a kis történetben azt mondom el, hogyan lett ebből a délceg, férfias Gyuriból Gyuri mama.

Hát bizony ennek kicsit furcsa története van.

Ugy volt, hogy lassan mult az idő. Az évek kerekerei forogtak s amint men., ment a kacsí, egyszer tavasz volt, egyszer nyár, aztán ősz, aztán tél.

Gyuriból lassan György lett.

Akkor már hat tavaszt látott. Bizony-bizony az egykori délceg kakas megöregedett, mert hat nyár, hat tél nagy idő a kakasok életében. Olyan, mint az emberek életében a hatvan-hetven esztendő.

Más szóval Gyuri, vagy most már György élete lejárt. A szomszédasszony azt mondta, hogy le kell vágni. A másik asszony sajnálta. A harmadik azt mondta, hogy adjuk el.

Igen ám, de kinek kell az ilyen kivénhedt jószág? Hiszen olyan kemény a husa, hogy bal-tával kell szétdarabolni. Ki eszi meg ennek a pecsenyéjét?

Aztán meg, ha akadt volna is rá vevő, édesanyám dehogy is adta volna el Györgyöt, amikor már Gyuri korában is ő nevelte őt. Maga választotta ki száz más kakas közül magkakasnak. És ezért, amiért megöregedett? Amiért annyi becsületes és derék szolgálat után hat nyár és hat tél elviharzott felette?

A régi cselédeire gondolt az én drága jó anyám. Az egyik már több, mint tiz esztendeje szolgált nála. A szakácsné meg olyan öreg volt, hogy már a szakálla is kezdett serkedni az álla alatt. És minél régebben voltak nála, annál jobban a családhoz tartoztak.

Hát csak Györgyön adna tul? Csak azért, mert megöregedett?

Még a könnyek is kihulltak áldott szeméből és kijelentette, hogy György ott marad a háznál és még akkor is eltartja, ha mindjárt az egész pusztát megeszi is.

Édesapám mosolygott a nagy szeretet láttán: — Hát jól van, — mondta, — maradjon itt a György!... De mit csinálsz vele?

Édesanyám akkor már készen volt a ter- vével:

— Megültetem, — mondta természetesen.

— Györgyöt?

— Azt, azt! — felelte édesanyám határozottan.

— De hiszen György nem tyúk, még csak nem is kappan.

— Tudom, — bólintott édesanyám.

— Hát akkor hogyan ülteted meg?

Édesanyám úgy beszélt, mintha a világ legegyszerűbb dolgáról beszélne:

— Berugatom, — felelte mosolyogva.

Apám elnevette magát:

— Na, arra már magam is kíváncsi vagyok.

És kacagva hozzátette:

— Ki látott már kakast csirkéket költenit!

— Nem csirkéket, — felelte édesanyám, — hanem kacsákat!

— Ugy?

— Igen, ugy!

A délceg Gyurinak, illetve György urnak erről a tervbevett szörnyű megszegyenyítéséről több szó nem esett. Jó is volt ez, mert ha György véletlenül megneszelte volna, hogy vénségére mit akarnak vele cselekedni, hogy vénségére tojásra akarják ültetni és neki majd azokat ki kell költenie, hozzá még nem is a maga fajtáját, hanem azokat a laposcsőrű, evezőslábu, csuf kacsákat és hogy ő azoknak lesz — nem is a papájuk, hanem Isten bocsáss! — a mamájuk és majd vezeti őket kotyogva, fején a piros huszársapkával, lábán meg a félelmetes sarkantyúival... Ha ezt csak sejtette volna, menten elbujdosott volna bánatában és szégyenében... Hiszen ha csak úgy álmodná, még akkor is beleizzadna. Hát még a valóságban!

Amikor a serkenő szakállu szakácsné meghallotta, hogy édesanyám mit akar, felhuzta a vállát és nagy szakértelemmel megjegyezte:

— Kár azzal a kakással vesződni. Kakas nem ül rá a tojásra.

Édesanyám azonban nem engedett:

— Muszáj lesz nekil! — mondta csendesen.

*

Azonban a kiválogatott kacsatojásokat belerakták a frissen almozott vékába s amikor már minden készen volt, megfogták az élemedett Györgyöt, kinyitották a száját s a szájába tettek egy jókora pálinkás kenyeret. Aztán a száját összefogták, hogy ki ne köpje.

György a szokatlan eledelre nagyot nézett. Még a szeme is kikerekedett. De a falatot lenyelte... Izlett neki. A szesz jótékonyan bizsergette a gyomrát. A második falatnál meg már úgy érezte, mintha dalolnia kellett volna. A harmadik porciónál pedig elálmosodott és elaludt.

Amikor aztán nagy sokára felébredt, igen furcsa helyzetben találta magát. Legelőször is azt vette észre, hogy a hasát éktelenül nyomja valami. Megnézte, hogy mi az. Hát a tojások voltak. Tizenkilenc darab tojás. A feje fölött meg rosta volt, hogy a tojásokról fel ne kelhessen.

György ur gondolkozott és mámoros agyában különös gondolatok keltek szárnyra:

— Hogyan kerültem én ide, ebbe a vékába?... És ki tojta ezeket a tojásokat, amelyeken ülök?

És lassan, szegény kis kakas eszével kisütötte, hogy azokat a tojásokat bizonyosan ő maga tojta, mert ha nem ő tojta volna, akkor hogyan kerültek volna alája? Ha pedig ő maga tojta, akkor ő nem is kakas, hanem tyúk és azokat a tojásokat most neki ki kell költenie.

És a pálinkás kenyértől megbolygatott agya most már sebesen működött.

Azt is kisütötte, hogy ő nem is volt kakas sohasem, mert azt, hogy valamikor az volt, csak álmodta. A huszársapkás taraj, meg a sarkantyú nem is igazán Álom volt az egész!

Na persze! A felfedezésre kotyogni kezdett. Másnap a szakácsné jelentette édesanyámnak:

— Tekintetes asszony, György üli ám a tojásokat! Már kotyog is!

— Na, látod! — felelte édesanyám és mosolygott. — Most már anya lesz György. Lesz foglalkozása. Nem kell elpusztulnia a háztól.

Négy teljes hétig ült György ur a tojásokon és a negyedik hét utolsó napjának éjszakáján a tojásokból egyenként bujtak elő a sárga pelyhes kis jószágok és György ezenképpen anya lett. De büszke is volt erre az állapotára nagyon!

Másnap már vezette a kicsinyeit, kotyogott, kapart nekik, mintha teljes életében tyúk lett volna. A kicsinyek is köréje gyűltek és kedves hangon hápogtak neki.

Erre György megint gondolkozott. Nem értette, hogy a fiai mért hápognak és mért nem csipognak, mint a többi kis csirke. A pálinkás kenyér azonban dolgozott az agyában és most azt sugta neki, hogy a csirkéi azért hápognak, mert különbek a többinél. Erre aztán megnyugodot, sőt még büszke is volt rájuk.

Egyszer azonban nagyon furcsa helyzetbe került.

Ugy volt, hogy a kis kacsák letotyogtak a Dunára. Akkor már pár hetesek voltak és olyan

önállóságra tekek szert, hogy már nem György vezette őket, hanem György ment oda, ahova ők akarták... Hát leérték a Dunára.

A tizenkilenc kis kacsa nem tévovázott sokáig, hanem a partról szépen, egymás után belecsuszott a vízbe és a sima víztükron lubickoltak.

György megállt a parton és nézte őket. A kis kacsák mindig vidámabban viselkedtek, lelebuktak a víz alá, usztak egyet, majd a másik mellett hirtelen felbukkantak, mire most amaz bukott le, majd egyszerre mind eltűnt a víz alá.

György csak állt a vízparton. Nem tudta, mit csináljon. Kotyogott ő, hívta a fiait, de azok a hívásra oda se figyeltek. György azért percről percre nyugtalanabb lett. Az anyai aggodalom csak úgy égett a szemében, de mikor a kis kacsák másodszer is mind eltűntek a víz alá, a taraja megmozdult, szemében az anyai aggodalom hirtelen haragra változott. Ha beszélni tudott volna, bizonyosan jó cífrán elkáromkodta volna magát, hogy azt a sárgalábu, lapátcsőrű erre-arráját az apátoknak! — már amint az a sarkantyujához, meg a huszársapkájához illett

volna. De mivel emberi nyelven nem tudott beszélni, hát megszólalt kakashangon. Felállt a parton a legmagasabb kőre, aztán ráförmedt a szófogadallan gyerekekre:

— Kukurikuk!

Aztán még egyszer:

— Kukurikuú!

Mikor a kacsák a második kukurikulásra sem jöttek ki a vízből, Gyuri mama mérgesen megrázta a tollát, hogy minden szála az ég felé meredt, azzal megfordult és kemény, huszáros léptekkel elindult haza. Vissza sem nézett. Akkor jött rá, hogy tulajdonképpen ki ő és, hogy mit csináltak vele.

Attól a naptól kezdve rá sem nézett a kacsákra s hogy a tekintélyén esett csorbát kiköszörülje, egész nap a kert kerítésén állt és kukorékolt, kukorékolt, hogy majd beleszakadt.

Azt hiszem, hogy ezzel akarta bizonyítani, hogy ő férfi, mert rettenetesen szégyellte, hogy egyszer, részeg fejjel egy ellágyult pillanatban anyának képzelte magát.

Nyáry Andor.

Apróságok • Adomák

Mikor pontos az óra?

Németországban az időmérés irrományával foglalkozó tudósoknak egyesületük van. Az egyesületben közelebbről vita folyt arról, hogy a rendes használatban levő órások mikor nevezhető teljesen pontosnak? Hosszas vita után a tudósok abban állapodtak meg, hogy a órások akkor tökéletes pontosságú, hogyha a csillagászatiilag pontos időtől hetenként nem mutat nagyobb eltérést husz másodpercnél. Az ilyen óra három hetenként egy percet siet-het vagy késheik.

Gépeket hajtának a Föld belső melegével.

Olaszországban a tűzhányó hegyek környékén a talaj aránylag nagyon kis mélységben rendkívül forró. Ilyen he-

lyeken könnyen lehet forróvizet és gőzt találni a talaj alsó rétegeiben. Az olasz mérnökök az ilyen helyeken levő forró gőzt különlegesen szerkesztett gőzgépek hajtására használják fel. A gőzgépek villamos áramfejlesztőket hajtának és ezeknek áramával nagy terület látnak el villamossággal. A villamosságot vonatok hajtására is felhasználják. Az ilyen módon termelt villamos erő nagyon olcsó, mert a természet a fontos hajtóerőt, a gőzt, ingyen szolgáltatja.

A gépi munka előnye számokban.

Jellemzésül, hogy a gépi munka milyen gyors, szolgáltatnak a következő számok: Kézzel egy ember naponta alig tudna kiresselni 8—10 darab finom varrótütt. Ez első pillanatra nagyon kevésnek tetszik,

de megértjük, ha tudjuk, hogy a varró gépjártása má a gyárakban 80 munkaszakaszban történik. Minden munkaszakaszt gép végez és minden gép mellett egy ember áll. A 80 gépből és 80 emberből álló csoport egy év alatt 80 millió tütt tud készíteni. Gép segítségével tehát az emberi munkaerő úgy érvényesül, hogy egy ember naponta 2500—3000 darab tütt tud elkészíteni.

Borbélynál.

A segéd hallatlanul kinosan nyuzza a vendéget, már több vágást is ejtett az arcán. Végre megszólal a vendég:

— Mondja csak, segéd ur, van maguknál még egy borotva?

— Van kérem, de az nem olyan jó, mint az enyém.

— Nem baj, csak adja ide. Legalább valami fegyver legyen nálam is, hogy védekezni tudjak.

Tanácsadó

Miután újabb rendelkezés szerint névre szóló tanácsadást nem lehet a lapban elhelyezni, felkérjük azon előfizetőinket, akiknek tanácsra van szükségük, hogy a rendes 20 Lei tanácsadási díjon kívül, még 7 Lei portóköltséget is küldjenek be, mert a választ levélben adjuk meg.

Jól lehet szaporítani mágról a diófát!

A diófa szaporítási módjáról tavaly hosszú cikket közöltünk. Röviden a következőket idézzük olvasóink figyelmébe. A diófát legjobban magvetés útján lehet szaporítani. Egyedül álló és bőven termő diófáról származó diók közül választjuk ki a vetésre alkalmas diót. Iskolába vagy állandó helyére összel vetjük el és azután polyvával vagy szalmával betakarjuk a földet, hogy tulságosan ne fagyjon át. Tavasszal is lehet vetni, ez esetben télen át homokban tartjuk a diót, fagymentes helyen. A homokban megindul a dió csirázása és tavasszal nagyon hamar kikel.

Hogyan védekezzünk a meztelenségre kártétele ellen?

A hideg időjárás beálltával a csigák eltűnnek a kertből. Ahol nyáron nagyszámban voltak, irtásukat mindjárt tavasszal, amint megjelennek, meg kell kezdeni. A kertnek azon a helyén, ahol a kártevők megjelennek, égetett mézspórt kell szétszórni. A csigák belemásznak a mézspórba és elpusztulnak. Nagyon jó szolgálatot tehetnek a meztelen csigák pusztításánál a baromfiak. Ezek nagyon szeretik a meztelen csigát és legelés közben összeszedik.

Készüljünk fel a száj- és körömfájás-betegség fogadására!

Erdély nyugati felében a száj- és körömfájás-betegség a hasított-körmű állatok között már hetekkel ezelőtt fellépett. Erdély keleti felében még sehoh sem állapították meg a betegséget. Nem szabad összetéveszteni a betegséget azzal, hogy a téli takarmányozás

megkezdésekor különösen az árpapolyva okozhat az állatoknál szájgyulladást. A száj- és körömfájás betegség terjedését nagy szabályosság jellemzi. A betegség még csak az ország nyugati részén lépett fel. Bizonyára el fog telni néhány hónap, amíg elérkezik a keleti részekre.

Mit kell tudni az újonnan vásárolt erdők üzemtervéről?

Ha valaki erdőt vásárol, a vágást a régi tulajdonos üzemterve alapján nem szabad megkezdeni. Az erdészeti hatóságok újból el kell készítsék az üzemtervet, mert az erdő új birtokos tulajdonát képezi. Így teljesen újból kell besztani a vágási táblákat és ehhez képest új üzemtervet kell készíteni. Mindenre nézve a járási erdőgondnokságok adnak felvilágosítást.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelíges leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyiszintén az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Eladó azonnal negyvenöt holdas prima birtok Nagykovácsos megyében, házzal és gazdasági épületekkel, vagy anélkül. Megbizva „Mediana“, Cluj. Piața Unirii 11.

Vevők vagyunk hámozatlan bal-tacin, szarvaskerepmagra és uradalmi garantált fajtisztá sárga eckendorfi takarmányrépamagra. Eladók sziveskedjenek mintázott ajánlatukat hozzánk juttatni. Mezőgazdák R.-T. brassói fiókja. Levelek románul címzendők: Agriculturilor S. A. Sucursala Brasov, Vocevodul Mihai 11.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

V. I. Bánffyhyunad. P. I. Kéro. D. A. Erösd. K. E. Hidalmás. S. Gy. Torockó.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Előző számainkban közöltük, hogy könyvnaplárunk december hó folyamán megjelenik. Ezen könyvnaplárt mindazon előfizetőinknek megküldjük, akik f. év végéig kifizették hátrálékukat. Tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy akik rendezték előfizetéseiket, azoknak az első szállítmány alkalmával küldjük ki a naplárt. Akik még nem fizették be a díjat, de azt legkésőbb egy hét leforgása alatt megteszik, azokat is ugyan-ezen kedvezményben részesítjük, vagyis a naplár megjelenése után fokozatosan elküldjük részükre a naplárt. A naplár pontos megjelenési időpontját még nem tudjuk, azonban körülbelül december közepén jelenik meg, és akik benjárnak Kolozsvárt, keressék fel kiadóhivatalunkat, mert a naplárt azonnal átadjuk részükre. Ugyanis így jóval hamarabb hozzájutnak naplárjukhoz, mintha bevárnák a postai úton való elküldést, amely pár hetet igénybe vesz, hiszen több ezer előfizetőnek kell a naplárt elküldeni.

Olvasóinkhoz! Felkérjük azon előfizetőinket, akik lakhelyet változtatnak, hogy ne csak az új lakhelyet, hanem a régit is közöljék kiadóhivatalunkkal, mert enélkül nem tudjuk a címet kijavítani.

Figyelem! Vinczeffy Sándor székelvudvarhelyi megbizottunk Szentimre-ut 45. sz. alatt lakik. Következő útja Erdővidék, majd Csik.

Közöljük továbbá, hogy Törös István megbizottunk december hó elején a Kisküküllő megyében lakó előfizetőinket keresi fel, hogy a hátrálékos díjakat beszedje. Ennélfogva felkérjük az ezen megyében lakó hátrálékosokat, hogy a pénz gyűjtésük össze és ha megbizottunk megjelenik községükben, szabályszerű nyugta ellenében fizessék ki.

A bécsi határozat aláírása.

Magyarország és Csehszlovákia új határait Olaszország és Németország külügyminiszterinek döntőbiráskodása szabta meg. A döntőbirósági ülést a bécsi Belvedere palotában tartották. Képünkön az a jelenet látható, amikor az ítélet-ről szóló okmányt Ciano gróf, olasz külügyminiszter és Ribbentrop német külügyminiszter aláírják. A nevezetes döntés végrehajtása megtörtént, Magyarország és Csehszlovákia között az új határokat megvonták és a magyar hadsereg az új területekre bevonult.

Péterffy bácsi.

A Magyar Nép életéből sokan eltűntek tizen-nyolc esztendő leforgása alatt. Sok derék munkatársunkat, barátunkat kellett elbúcsúztatnunk. Most Péterffy bácsitól kell végső búcsút vennünk, aki a lap születése óta itt működött kiadóhivatalunkban. Postára járt s egyéb küldönc szolgálatot teljesített. Egészen összeforrott lapunk változatos életével. Akik megfordultak nálunk, bizonyosan emlékeznek szíves, szolgálatkész alakjára. Most ő is, 72 éves korában, végső búcsút vett tőlünk, itt hagyta a világot forgandó eseményeivel együtt. Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Tanuld meg!

Értékes táplálék a dió!

A diót ujabban inkább csak csemegének használják, pedig a dió mint táplálószer is rendkívül értékes. A dióban sok olaj és fehérje van. Ezek az anyagok nagyon táplálónak teszik. Négy darab dió tápértéke ugyanannyi, mint egy kis szelet sült húsé. Az említett anyagokon kívül a

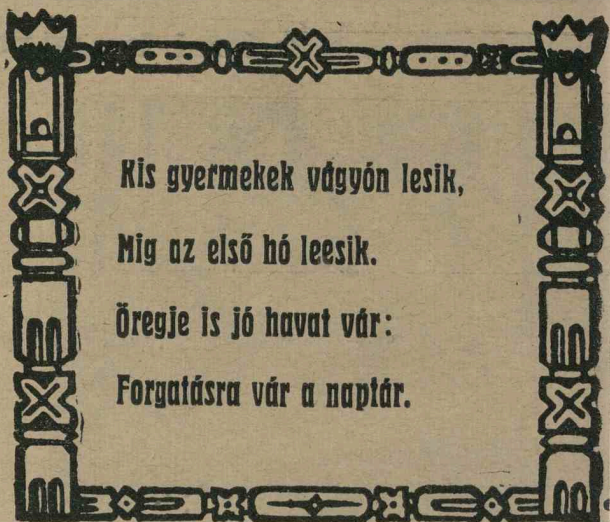
dióban rendkívül értékes ásványi sók is vannak, amelyek a szervezetre nagyon jó hatásúak. A gyermekek ösztönszerűen érzik, hogy a dió értékes táplálószer számukra. Ezért fogyasztják olyan szívesen. Megjegyezzük, hogy hasonlókat mondhatunk a mogyoróról is. A mogyoró gyümölcsé is rendkívül értékes tápanyagokat tartalmaz.

Retek-gyógymód gyomorsavtúltengés ellen.

Többször irtunk arról, hogy a retek a leg-egészségesebb eledel közé tartozik. A legújabb orvosi kutatások szerint rendkívül jótékony hatása van a reteknek a gyomorsav-túltengés eseteiben is. A retek jótékony hatása abban nyilvánul, hogy kiegyenlíti a gyomorban jelentkező zavarokat és így a felesleges gyomorsavat is eltünteti. Hangsúlyozzuk azonban, hogy mivel a retek nehezen emészthető eledel és nem mindenkinek a gyomra bírja megemészteni, gyenge gyomruak óvatosan egyék s ha észreveszik, hogy nem bírják szeletekben fogyasztani, használják a megreszelt retekéből kinyomott levét.

Hogyan tehetjük meleggé a cipőt és csizmát?

Ősszel és télen a legtöbb betegség a láb megfázásából származik. Ezt meg lehet akadályozni meleg csizma, vagy cipő viselésével. A cipőt és csizmát nagyon meleggé tehetjük a következő módon. Nyulbőrrel kivágunk akkora darabot, mint a talpbélés. Szőrével felfelé fordítva behelyezzük a csizma, vagy cipő talpába. Az ilyen módon kibélelt cipő nagyon meleg és benne a láb nem fázik meg.

Kis gyermekek vágyn lesik,
Mig az első hó leesik.
Öregje is jó havat vár:
Forgatásra vár a naptár.

Üvegek légmentes elzárása.

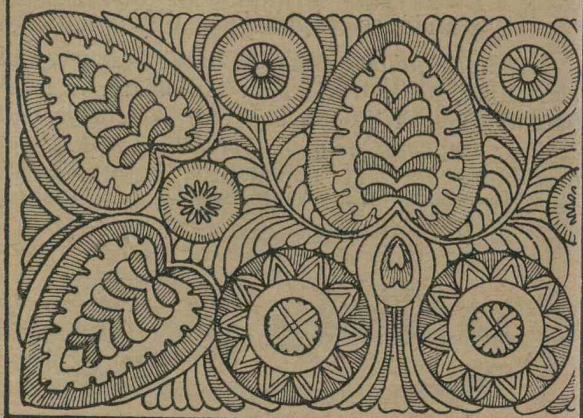
Sokszor szükséges, hogy folyadékokat vagy télire eltett étkezési anyagokat légmentesen zárjunk el. A rendes módon alkalmazott dugó nem felel meg erre a célra, mert lyukacsain át fertőző csirák juthatnak az üvegbe. Ezen a bajon könnyű segíteni a következő módon. A dugókat használat előtt néhány percig olajba tesszük. A dugó lyukacsába behatol az olaj és ilyen módon a dugó légmentesen fog zárni. A legkényesebb folyadékokat is romlás nélkül megőrizhetjük olajjal kezelt dugó segítségével.

Mit tegyünk az odaégett ételkkel?

Az odaégett ételek ízének megjavítására többféle mód kínálkozik. A legegyszerűbb és legbiztosabb a következő: Ha észrevesszük, hogy az étel odakozmázott, abban az esetben az edényt fedő nélkül állítsuk hideg vízbe. A hideg

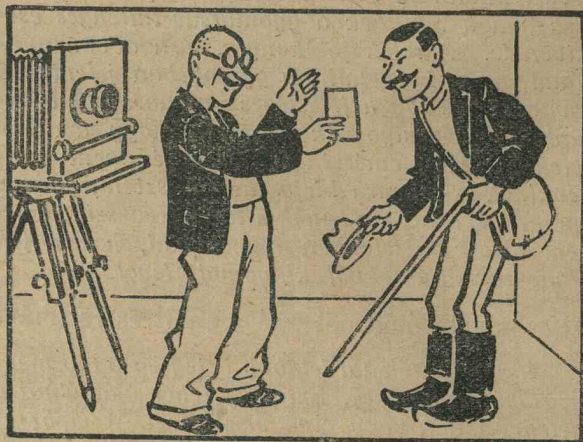
vízben a szén-részecskék, amelyek a kellemetlen ízt okozzák, leszállanak és ekkor az odaégett ételt más edénybe öntjük át. Az átöntést óvatosan végezzük, mert nem szabad égett résznek kerülnie az új edénybe. Átöntés után tovább főzzük az odaégett ételt. Rövid ideig tartó főzés után a kellemetlen íz teljesen eltűnik.

A magyar disztítés alapformái.

Fontos szerepe van a levélnek cifra szűrők disztítésében. Helyenként az egész alapot kitölti, mit a virágok szabadon hagytak.

A kép alsó részén a róza helyenként mértani körré egyszerűsül. Érdekesek a virággá kiképzett nagy levéldisztek.

Fényképész: Nézze gazduram, a felesége arcképe olyan hű, hogy szinte megszólal.

Gazda (hunyorít): Annál is jobb, hogy nem szólal meg!...